

Zápisnica

z 1. zasadnutia Rady vlády Slovenskej republiky pre Agendu 2030 pre udržateľný rozvoj, ktoré sa konalo dňa 12. decembra 2017 od 14:00 na Úrade vlády SR, Nám. slobody 1, Bratislava

Účasť na zasadnutí:

- 18 prítomných členov Rady vlády SR pre Agendu 2030 pre udržateľný rozvoj (ďalej len „Rada“) s hlasovacím právom z celkového počtu 27 členov – uznášania schopní
- 34 prítomných bez hlasovacieho práva, z toho:
 - 9 zástupcov členov Rady
 - 18 sprievodných osôb prítomných členov Rady
 - 3 prizvaní odborníci podľa článku 4 bod 10 Štatútu Rady
 - 4 zamestnanci Úradu podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu (ďalej len „ÚPPVII“)

Program:

1. Otvorenie
2. Hlasovanie o schválení Rokovacieho poriadku Rady
3. Informácia o implementácii Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj
 - a) predstavenie národného rámca pre vnútroštátnu implementáciu Agendy 2030
 - b) predstavenie návrhu národných priorít implementácie Agendy 2030
 - c) predstavenie participatívneho procesu určenia národných priorít implementácie Agendy 2030
4. Diskusia a hlasovanie o schválení uznesenia Rady
 - a) k návrhu národných priorít implementácie Agendy 2030
 - b) k návrhu participatívneho procesu určenia národných priorít implementácie Agendy 2030
5. Rôzne
 - a) informácia o príprave novej Národnej stratégie pre globálne vzdelávanie
 - b) informácia o príprave Envirostratégie 2030
6. Záver

Zhrnutie rokovania v rámci jednotlivých bodov:

Bod č. 1. – Otvorenie

Predseda Rady a podpredseda vlády SR pre investície a informatizáciu, Peter Pellegrini (ďalej len „predseda Rady“), otvoril 1. zasadnutie Rady a privítal všetkých prítomných. Vo svojom úvodnom prejave privítal zástupkyňu generálneho tajomníka OECD a bývalú fínsku predsedníčku vlády, Mari Kiviniemi. Predstavil Agendu 2030 ako prostriedok k definovaniu dlhodobých priorít Slovenska založených na vízii, v akej krajine chceme v roku 2030 žiť. Len vďaka jasne definovaným prioritám a alokácii obmedzených zdrojov na tieto priority budeme schopní čeliť najkomplexnejším výzvam budúcnosti. Zdôraznil potrebu zefektívniť medzirezortnú koordináciu a vybudovať funkčný inštitucionálny rámec, ktorý bude centrálnie koordinovať všetky aktivity súvisiace so strategickým plánovaním a riadením. Na záver vyzdvihol pozitívny príklad Fínska v oblasti dlhodobého strategického plánovania a potrebu uvažovať v horizonte dlhšom než koniec volebného obdobia. Ocenil diskusie

a výmenu skúseností so zahraničnými partnermi, ktoré umožňujú implementovať na Slovensku najlepšiu medzinárodnú prax.

Podpredseda Rady, minister zahraničných vecí a európskych záležitostí SR a predseda Valného zhromaždenia Organizácie Spojených národov, Miroslav Lajčák (ďalej len „podpredseda Rady“) vo svojom úvodnom prejave priblížil Agendu 2030 z medzinárodnej perspektívy a z perspektívy OSN. Zdôraznil, že Agenda 2030 bola spolu so zmenou klímy najčastejšie spomínanou témou na otvorení 72. zasadnutia Valného zhromaždenia OSN, na Slovensku však doposiaľ príliš nerezonuje. Vyjadril nádej, že vďaka zasadnutiu Rady, poradenstvu OECD a blížiacej sa dobrovoľnej prezentácii pokroku SR pri implementácii Agendy 2030 v OSN v júli 2018 sa táto situáciu bude postupne meniť k lepšiemu. Informoval zúčastnených o pozícii Slovenska v jednotlivých oblastiach Agendy 2030 v medzinárodnom porovnaní. SR dosahuje relatívne dobré výsledky v sociálnej oblasti, ale zaostáva v investíciách do vedy a výskumu, v oblasti zmeny klímy a rodovej rovnosti. Vyzdvihol, že pri implementácii Agendy 2030 je potrebné venovať špeciálnu pozornosť mládeži a v tejto oblasti spomenul spoluprácu s ministerkou školstva, vedy, výskumu a športu SR. Na záver poďakoval ÚPPVII za organizáciu prvého zasadnutia Rady.

Prizvaná odborníčka na tému implementácie Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj (ďalej len „Agenda 2030“), zástupkyňa generálneho tajomníka Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (ďalej len „OECD“) a bývalá predsedníčka vlády Fínska, Mari Kiviniemi, zdôraznila, že Agenda 2030 je komplexnou výzvou, ktorá si vyžaduje úzku a efektívnu spoluprácu centrálnych orgánov. Vyzdvihla dôležitosť zapojenia občianskej spoločnosti a súkromného sektora do implementácie Agendy 2030, ako aj integráciu Agendy 2030 do finančného plánovania. Zhrnula doterajšiu spoluprácu ÚPPVII a OECD, ktoré pozostáva predovšetkým zo strategického poradenstva a predávania skúseností iných členských krajín OECD v oblasti implementácie Agendy 2030 a strategického plánovania a riadenia. Na záver zdôraznila nadchádzajúcu dobrovoľnú prezentáciu SR v OSN v júli 2018, ktorá bude jedinečnou príležitosťou ukázať svetu úspechy slovenského prístupu k implementácii Agendy 2030.

Predseda Rady poďakoval za vystúpenia a vyzval prítomných k reakciám. Člen Rady a zástupca Komory mimovládnych neziskových organizácií, Juraj Mesík, položil M. Kiviniemi otázku týkajúcu sa odolnosti („resilience“), vzhľadom na bohaté skúsenosti Fínska v tejto oblasti. M. Kiviniemi zdôraznila rolu OECD ako platformy na výmenu dobrej praxe medzi členskými krajinami, prostredníctvom ktorej sa môže Fínsko účinne podeliť o svoje skúsenosti s odolnosťou so Slovenskom.

Bod č. 2 – Hlasovanie o schválení Rokovacieho poriadku Rady

Tajomníčka Rady, Sandra Salamonová, skonštatovala, že Rada je uznášania schopná.

Tajomníčka predstavila všetkým prítomným návrh programu 1. zasadnutia Rady a vyzvala prítomných na jeho doplnenie. Štátny tajomník Ministerstva životného prostredia SR, Norbert Kurilla, navrhol doplniť do bodu Rôzne bod týkajúci sa pripravovanej Envirostratégie 2030. Program zasadnutia bol prítomnými členmi Rady jednohlasne schválený.

Tajomníčka informovala prítomných o vznesených pripomienkach k návrhu Rokovacieho poriadku Rady. Pripomienok bolo vznesených celkovo päť zo strany Ministerstva dopravy a výstavby SR. Všetky pripomienky boli akceptované a zapracované. Následne tajomníčka vyzvala na hlasovanie o prijatí uznesenia, ktorým členovia Rady schvaľujú návrh Rokovacieho poriadku Rady. Prítomní členovia Rady jednohlasne odsúhlasili predmetné uznesenie (príloha č. 1).

Bod č. 3 – Informácia o implementácii Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj

Na úvod bodu č. 3 predseda Rady priblížil na konkrétnom príklade význam Agendy 2030 pre všetkých zúčastnených. Hlavným posolstvom Agendy 2030 je potreba spolupracovať naprieč rôznymi sektormi pre dosiahnutie spoločných cieľov. Cieľ zvýšiť počet zdravých rokov života obyvateľov na Slovensku môže byť dosiahnutý len v spolupráci Ministerstva zdravotníctva SR (napr. kvalitná zdravotná starostlivosť), Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR (napr. vzdelávanie k zdravému životnému štýlu), Ministerstva životného prostredia SR (napr. kontrola kvality ovzdušia), Ministerstva dopravy a výstavby SR (napr. budovaním cyklotrás) a ďalej. Zdôraznil, že Agenda 2030 sa stane uchopiteľnou ak si dokážeme stanoviť spoločné dlhodobé ciele, ktoré sa budeme snažiť dosahovať bez ohľadu na meniace sa zloženie jednotlivých vlád.

V rámci prvého príspevku bodu č. 3 predstavila generálna riaditeľka sekcie riadenia investícií ÚPPVII, Alena Sabelová, národný rámec pre vnútroštátnu implementáciu Agendy 2030. Stručne uviedla dokument schválený uznesením vlády SR č. 350/2017 k návrhu postupu vnútroštátnej implementácie Agendy 2030, ktorý nastavuje základný inštitucionálny, implementačný a monitorovací rámec pre Agendu 2030 vo vnútroštátnej dimenzii. Zdôraznila, že namiesto vypracovania novej oddelenej stratégie udržateľného rozvoja je potrebné v plnej miere integrovať ciele udržateľného rozvoja do strategických materiálov rezortov a do všetkých verejných politík. V tejto súvislosti vyzdvihla pripravovanú stratégiu hospodárskej politiky (Ministerstvo hospodárstva SR), stratégiu environmentálnej politiky (Ministerstvo životného prostredia SR), nízko-uhlíkovú stratégiu (Ministerstvo životného prostredia SR) a stratégiu rozvoja SR (sekcia regionálneho rozvoja Úradu vlády SR). Ocenila doterajšiu intenzívnu spoluprácu a podporu zo strany Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti, splnomocnenca vlády SR pre podporu najmenej rozvinutých okresov, Štatistického úradu SR a Ministerstva životného prostredia SR. Ďalej zdôraznila, že je potrebné zahájiť diskusiu o dlhodobom smerovaní SR a o tom, v akej krajine chceme v roku 2030 žiť. Do tejto diskusie je potrebné pozvať aj verejnosť. Na záver informovala prítomných o pripravovanom Návrhu komplexného súboru systémových opatrení na odstránenie nedostatkov a obmedzení strategickej a koncepcnej práce ústredných orgánov štátnej správy, ktorý bude predmetom medzirezortného pripomienkového konaní na jar 2018.

V druhom vystúpení bodu č. 3 predstavil vedúci Prognostického ústavu Slovenskej akadémie vied, Richard Filčák, materiál Východiská prípravy národných priorít implementácie Agendy 2030. Na úvod privítal politický záväzok k implementácii Agendy 2030. Zdôraznil, že dokument Východiská prípravy národných priorít implementácie Agendy 2030 je len prvotným expertným vstupom a naštartovaním procesu určenia národných priorít implementácie Agendy 2030. Uviedol, že autorský tím analyzoval v rámci dokumentu hlavné trendy do roku 2030, súčasný stav na Slovensku a existujúce strategické materiály, na základe čoho dospeli k návrhu piatich tém, ktoré nebude možné v debata o budúcom rozvoji Slovenska opomenúť. Ako cieľ východiskového dokumentu označil vytvorenie platformy a podkladu pre ďalšiu širokú diskusiu a participatívny proces určenia národných priorít implementácie Agendy 2030.

V rámci tretieho príspevku bodu č. 3 splnomocnenec vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti, Martin Giertl, označil Agendu 2030 za výnimočnú príležitosť na určenie dlhodobých priorít rozvoja krajiny, ktorá sa nemusí tak skoro zopakovať. Zdôraznil, že verejná politika tak významná ako súbor dlhodobých priorít musí byť tvorená participatívne a v súlade s princípmi otvoreného vládnutia. Predstavil plánovaný participatívny proces určenia národných priorít implementácie Agendy 2030, ktorá sa v súčasnej dobe nachádza v prípravnej fáze. V druhej fáze medzi januárom a aprílom 2018 prebehnú samotné participačné aktivity so zapojením zainteresovaných aktérov a občianskej spoločnosti.

Výsledný návrh národných priorít implementácie Agendy 2030 bude do konca mája 2018 predložený vláde SR na schválenie. Za hlavné riziká procesu označil obmedzený čas a finančné prostriedky vyhradené na participatívne aktivity. Na záver, vyzval všetkých zúčastnených na účasť v participatívnom procese.

Bod č. 4 – Diskusia a hlasovanie o schválení uznesenia Rady

Tajomníčka Rady poďakovala za príspevky a vyzvala zúčastnených na diskusiu o návrhoch a informáciách v bode č. 3. Následne vyzvala na hlasovanie o prijatí uznesenia, ktorým členovia Rady schvaľujú východiská prípravy národných priorít implementácie Agendy 2030 a začatie participatívneho procesu určenia národných priorít implementácie Agendy 2030. Prítomní členovia Rady jednohlasne odsúhlasili predmetné uznesenie (príloha č. 2).

V diskusii vzniesol prvú pripomienku pán Mário Lelovský z Republikovej únie zamestnávateľov, ktorý zdôraznil potrebu posilnenia príjmovej oblasti, priemyslu a inovácii v rámci navrhovaných národných priorít. Koordinátor autorského tímu, R. Filčák, podotkol, že aj oblasť zdravia a životného prostredia môže byť vnímaná ako príjmová a vyzdvihol potenciál obehového hospodárstva. Minister zdravotníctva SR, Tomáš Drucker, pridal, že oblasť zdravia je potrebné vnímať ako investíciu a vyzval účastníkov, aby debatu o národných prioritách brali vážne, keďže ide aj o diskusiu o socio-ekonomickom modeli štátu.

Podpredseda Rady zdôraznil, že v súlade s medzinárodnou dobrou praxou je potrebné si Agendu 2030 prispôbiť lokálnym podmienkam. Splnomocnenec vlády SR pre podporu najmenej rozvinutých okresov, Anton Marcinčin, vyzdvihol potrebu synergie medzi vytváranými nástrojmi strategického riadenia – stratégiou rozvoja Slovenska, Národným investičným plánom SR a centrom vládnutia. Generálna tajomníčka služobného úradu Ministerstva kultúry, Emília Kršíková, pripomenula potenciál kreatívneho priemyslu pre udržateľný rozvoj. Predseda Rady vyzval zúčastnených, aby sa v úvodnej fáze procesu vyvarovali prílišnému detailu, ktorý by znemožnil určenie jasne a stručne definovaným národných priorít implementácie Agendy 2030.

Prezident Republikovej únie zamestnávateľov, Miroslav Kiraľvarga, ocenil snahu moderovať diskusiu pomocou prvotného expertného dokumentu. Vyzdvihol, že úlohy súvisiace s udržateľným rozvojom, ako napríklad prechod na obehovú a nízkouhlíkovú ekonomiku, nie sú úlohami len súčasnej vlády a nadniesol otázku zapojenia Národnej rady SR. Predseda Rady potvrdil, že národné priority implementácie Agendy 2030 nemôžu byť prioritami len pre vládu, ale musí ich prijať celá spoločnosť. Informoval členov Rady o prvých snahách vytvoriť v Národnej rade SR odborný a politicky vyvážený výbor zaoberajúci sa budúcim vývojom krajiny, na podobu Výboru pre budúcnosť fínskeho parlamentu. Spomenul aj prebiehajúce rozhovory v tejto oblasti s predsedom Výboru NR SR pre vzdelávanie, vedu, mládež a šport.

Splnomocnenec vlády SR pre výskum a inovácie, Jaromír Pastorek, za ambíciu Rady označil zastrešenie všetkých čiastkových stratégií na Slovensku. Požiadala ÚPPVII o prípravu inventáru platných strategických materiálov, mnohé z ktorých sú neaktuálne alebo neimplementované. Predseda Rady zdôraznil, že nie vízia a stratégia rozvoja spoločnosti nemôže byť prispôbovaná existujúcim stratégiám, ale stratégie majú pomáhať dosiahnuť víziu a vytýčené ciele. Generálna riaditeľka sekcie riadenia investícií ÚPPVII, A. Sabelová, pripomenula, že materiál „Cestovná mapa k Národnému infraštruktúrnemu plánu SR na roky 2018 – 2030“, schválený uznesením vlády č. 111/2017, upozorňuje na problém početnosti strategických dokumentov na Slovensku. Za účelom zamedzenia inflácie strategických dokumentov pripravil ÚPPVII „Metodiku a inštitucionálny rámec tvorby verejných

stratégií“, ktorá bola schválená uznesením vlády č. 197/2017 a ktorá je od 1. júla 2017 záväzná pre všetky ústredné orgány štátnej správy.

Na záver diskusie vyzdvihol štátny tajomník Ministerstva hospodárstva SR, Vojtech Ferencz, potrebu nadrezortného prístupu k tvorbe strategických dokumentov. Informoval o pripravovanej stratégii hospodárskej politiky, ktorá je taktiež tvorená v spolupráci jednotlivých rezortov, a pripustil, že po prijatí národných priorít implementácie Agendy 2030 bude musieť dôjsť k prispôbeniu čiastkových stratégií, medzi nimi aj stratégie hospodárskej politiky, k národným prioritám.

Bod č. 5 – Rôzne

V rámci bodu Rôzne vystúpila ako prvá ministerka školstva, vedy, výskumu a športu SR, Martina Lubyová, ktorá nadviazala na predchádzajúcu diskusiu tvrdením, že oblasť globálneho vzdelávania a vzdelávania pre udržateľný rozvoj si taktiež vyžadujú silnú nadrezortnú spoluprácu a koordináciu. Informovala o intenzívnej spolupráci s UNESCO v oblasti vzdelávania k udržateľnému rozvoju a globálnemu občianstvu, ako aj v oblasti prevencie extrémizmu, ktoré by mali byť posilnené aj v školských osnovách. Podpredseda Rady doplnil, že v medzinárodnom meradle je na Slovensku nízke povedomie o globálnych otázkach ako udržateľný rozvoj alebo zmena klímy a že pre zlepšenie tohto stavu zohráva vzdelávanie kľúčovú rolu.

S druhým príspevkom v rámci bodu rôzne vystúpil štátny tajomník Ministerstva životného prostredia SR, Norbert Kurilla. Podporil filozofiu a iniciatívy Rady a prisľúbil pokračujúcu podporu Ministerstva životného prostredia SR. Informoval o procese tvorby Envirostratégie 2030, ktorá je taktiež tvorená v súlade s princípmi otvoreného vládnutia a participácie. Spomenul aj tzv. zelený vzdelávací fond, ako podpornú aktivitu implementácie Agendy 2030 a zdôraznil význam environmentálnej tematiky pre udržateľný ekonomický rast.

Bod č. 6 – Záver

Na záver tajomníčka Rady informovala o predpokladanom ďalšom zasadnutí Rady po ukončení participatívneho procesu.

Predseda Rady ukončil 1. zasadnutie Rady a poďakoval všetkým prítomným za účasť. Vyjadril nádej, že diskusie o budúcom rozvoji Slovenska sa stanú prioritnými pre kľúčových rozhodujúcich činiteľov a že implementácia Agendy 2030 bude v čoraz väčšej miere vnímaná ako náš skutočný interný záujem a nie povinnosť voči OSN alebo OECD.

V Bratislave, dňa 11. 01. 2018

Zápis pripravila: Valéria Bankóová, v. r.

Schválil: Peter Pellegrini, predseda Rady vlády SR pre Agendu 2030 pre udržateľný rozvoj, v. r.